

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.21.412/2019/9. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

. Zumbók Péter előadó bíró

. Farkas Antónia bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

A felperesek képviselője:

4. számú Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Zlehovszky Ilona ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

és Ádám Ügyvédi Iroda

Az alperes beavatkozója:

Alperesi beavatkozó

Az alperes beavatkozójának képviselője:

. Jakab Tamás ügyvéd

A per tárgya: személyhez fűződő jog megsértésének
megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:

felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Ítéltőtábla Pf.I.20.126/2019/10.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Törvényszék 7.P.20.344/2018/46.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárési költséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 1.670.000 (egymillió-hatszázhetvenezer) forint felülvizsgálati eljárési illetéket az állam viseli, míg a felpereseket képviselő pártfogó ügyvéd felülvizsgálati eljárásban felmerült díjának viselése teljes egészében a felperesek terhére esik.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I. rendű felperes gyermeke, a II. rendű felperes 2010. augusztus

29-én a terhesség 31. hetében született koraszülöttként, 1,99 kg testsúllyal. A méhúri fertőzés gyanúja miatt alkalmazott antibiotikus kezelést követően keringése, légzése stabilizálódott. A szájon át történő táplálását a 6. napon tudták megkezdeni, emellett részleges infúziós táplálást is kapott. A táplálási nehezítettség miatt végzett hasi ultrahangvizsgálat és enterális székletdiagnosztika kóros tünetet nem jelzett. 2010. október 5-én jó általános állapotban bocsátották otthonába.

- [2] Ezt követően a II. rendű felperest krónikus székrekedés miatt több alkalommal vizsgálták az alperesnél és más egészségügyi intézményekben. A hasi ultrahangvizsgálatok és az ujjal történő fizikális végbélvizsgálatok alapján a székrekedést kiváltó szervi eltérést nem észleltek, annak kezelésére gyógyszeres terápiát, végbélkúp használatát írták elő, esetenként beöntést és szélcsövezést alkalmaztak.
- [3] A visszatérő panaszok alapján felvetődött a felszívódási zavar és a Hirschprung-betegség gyanúja is. Az utóbbi igazolása érdekében az alperes gyermekgyógyászati klinikáján 2014. február 24-én kontrasztanyagot beöntéses bélröntgenvizsgálatot végeztek, de az az említett betegségre utaló eltérést nem mutatott ki.
- [4] 2014. december 20-án az alperes gyermekgyógyászati klinikájára súlyos hasi panaszokkal felvett II. rendű felperest bélelzáródás miatt megműtötték, annak keretében ún. Hartmann szerinti sigma resectiot, colostomiát végeztek, a kitágult szigmabelet és a végbél kezdeti néhány centiméteres szakaszát kiirtották, a végbélcsonkot elvarrták, a vastagbélhuzamot a has bal oldalára kiszájaztatták. A műtét során vett minta szövettani eredménye klasszikus Hirschprung-betegséget igazolt. Ez a vastagbél veleszületett megbetegedése, anatómiai alapja a bélidegrendszer embrionális fejlődési elégtelensége, amelynek következtében az saját mozgásra nem képes, ezért a széklet feltorlódik.
- [5] A II. rendű felperes a későbbiekben több műtéten esett át. A 2015. szeptember 7-i műtét során a vastagbél kiszájaztatását megszüntették, zárták, a bélhuzam folytonosságát visszaállították.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a II. rendű felperes egészséghez fűződő személyiségi jogát. Kérték továbbá az alperesnek nem vagyoni kártérítés jogcímén az I. rendű felperes javára 10.000.000 forint, a II. rendű felperes részére havi 500.000 forint járadék megfizetésére kötelezését. Álláspontjuk szerint a megfelelő diagnosztikai módszer alkalmazása esetén a II. rendű felperes veleszületett betegsége a születését követően haladéktalanul

megállapítható lett volna az egyértelmű tünetek alapján, s így a későbbi műtétek, a végleges egészségromlás elkerülhető lett volna.

- [7] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [9] Azt vizsgálta, hogy az alperes a II. rendű felperes gyógykezelése során az egészségügyről szóló 1997. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 77. § (3) bekezdése szerinti követelményeknek megfelelően járt-e el. Az erre tekintettel kirendelt szakértői intézet részéről eljáró igazságügyi orvosszakértő - szakkonzultáns bevonásával - készített szakvéleményét megalapozottnak, ellentmondásmentesnek minősítette, és az ítélezése alapjául elfogadta. Figyelembe vette, hogy a szakértő és a szakkonzultáns a felperesek által a szakvélemény előterjesztését követően csatolt magánszakértői véleményre részletesen nyilatkoztak, és hivatkozásuk szerint a magánszakértő olyan vizsgálatok elmulasztását róta az alperes terhére, amelyeket dokumentáltan elvégzett.
- [10] A kirendelt szakértő szakvéleménye alapján megállapította, hogy az alperes orvosai a II. rendű felperes mindenkori állapotának megfelelően, a tünetek alapján az adekvát vizsgálatokat elvégezték, a leleteket helytállóan értékelték, és a II. rendű felperes Hirschprung-betegsége a műtétnél korábbi időpontban nem volt felismerhető. Emiatt arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a kártérítési felelősség alól magát kimentette, és a II. rendű felperes személyiségi jogát nem sértette.
- [11] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [12] Kiemelte, hogy a felperesek keresetükben az alperes diagnosztikus, terápiás késedelmére hivatkoztak, de az állításaikra figyelemmel a perben vizsgálat tárgyát kizárólag a II. rendű felperes születése és a veleszületett fejlődési rendellenesség diagnosztizálása közötti időszak képezte, és azon belül is csak azok a kezelések, amelyeket az alperesnél végeztek.
- [13] Hangsúlyozta, hogy a fentiekből következően az orvosszakmai kérdések megválaszolása gyermek- és csecsemőgyógyászati, valamint igazságügyi orvostani szakértői kompetenciába tartozott, amellyel a perben kirendelt szakértők rendelkeztek, a felperesek által megbízott magánszakértő azonban nem. Ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy az egységes bírói gyakorlat szerint a szakértő szakvéleménye csak azon szakterületen értékelhető, amelyben kompetenciával rendelkezik (BH 2016.126.). Álláspontja szerint pedig a kirendelt szakértők aggálymentes szakvéleménye egyértelműen cáfolta a felpereseknek a nem megfelelő orvosi ellátásra történt hivatkozását. Értékelte, hogy a felperesek a szakvélemény megalapozatlanságára sem az elsőfokú eljárásban, sem a

fellebbezésükben nem tettek szakmai érvekkel kellően alátámasztott előadást, és a magánszakértői vélemény - a szakértői kompetencia hiánya miatt - nem volt figyelembe vehető.

- [14] Rámutatott ugyanakkor arra is, hogy a kirendelt szakértőnek - az e tekintetben sem a felperesek, sem az általuk megbízott magánszakértő által nem vitatott - szakvéleményéből megállapíthatóan a II. rendű felperes panaszai (krónikus székrekedés, haspuffadás, hányás) számos betegség tüneteit jelenthették, amelyek között valóban szerepelt a Hirschprung-szindróma is. Rögzítette, hogy az alperes a helyes diagnózis felállításához szükséges vizsgálatokat elvégezte, de azok a II. rendű felperes betegségének atípusos jellegére figyelemmel a Hirschprung-betegség gyanúját nem erősítették meg, épp ellenkezőleg, e betegség kizárása mellett szóltak. Lényegesnek tartotta továbbá, hogy - a felperesek állításával ellentétben - a műtét korábbi elvégzése esetén is el kellett volna távolítani az idegsejtek nélküli bélszakaszt, és a korábbi műtét sem eredményezhette volna a II. rendű felperes teljes gyógyulását.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és - tartalmilag - az alperesnek a keresettel egyező marasztalását, másodlagosan a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték.
- [16] Állították, hogy az alperes a II. rendű felperes ellátása során nem az Eütv. 3. § k) pontjának, 7. § (2) bekezdésének és 77. § (3) bekezdésének megfelelően járt el. Megismételték, hogy a II. rendű felperes születésétől egyértelműen fennálltak a Hirschprung-betegség tünetei, amelyeket az alperes alkalmazottai figyelmen kívül hagytak, és nem végezték el a feltétlenül szükséges vizsgálatokat (bélbiopszia, szövettani vizsgálat, manomertiás nyomásvizsgálat).
- [17] Vitatták a perben kirendelt szakértő szakvéleményének megalapozottságát. Sérelmezték, hogy a szakértő a magánszakértői véleménnyel is igazolt súlyos szakmai hiányosságokat, mulasztásokat nem tárt fel. Hivatkoztak arra, hogy a bizonyítékokkal és a szakmai előírásokkal ellentétes megállapításokat tartalmazó, törvénysértő szakvéleményt nem fogadták el, és többször kérték új szakértő kirendelését. Érvelésük szerint az utóbbi bizonyítási indítvány elutasításával a bíróságok megsértették a „Pp. 315. § (1) bekezdését”.
- [18] Kifogásolták az általuk csatolt magánszakértői véleménynek a tévesen a kompetencia hiányára hivatkozással történt figyelmen kívül hagyását. Emellett a magánszakértői véleményt alkalmasnak tartották annak egyértelmű igazolására, hogy a perben kirendelt szakértő szakvéleménye megalapozatlan, szakmai tévedéseket

tartalmaz, ellentétes minden bizonyítékkal és orvosi tapasztalattal.

- [19] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [20] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [21] A Kúria a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felperesek által megjelölt okból nem jogszabálysértő.
- [22] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3-4. pontjai].
- [23] A felperesek ugyan a felülvizsgálati kérelmükben előadták, hogy az alperes a II. rendű felperes ellátása során nem az Eütv. 3. § k) pontjának, 7. § (2) bekezdésének és 77. § (3) bekezdésének megfelelően járt el, de e jogszabályhelyeknek a bíróságok általi téves alkalmazását, és ebből az okból a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát nem állították. Jogszabálysértésként - az új szakértő kirendelése iránti bizonyítási indítványuk elutasítását kifogásolva - kizárólag a „Pp. 315. § (1) bekezdésének” megsértésére hivatkoztak. Ez az eljárásjogi jogszabályhely - a felülvizsgálati kérelemben részben idézett szövege alapján beazonosíthatóan - a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvénynek az új szakértő kirendeléséről szóló rendelkezését tartalmazza, amely az említett törvény 630. § (1) bekezdésére tekintettel, időbeli hatálya folytán a perben nem volt alkalmazható. Figyelemmel kellett lenni azonban arra, hogy a perben alkalmazandó Pp. 272. § (3) bekezdése értelmében, ha a felülvizsgálati kérelemben tartalmilag helyesen történik hivatkozás

a jogszabálysértés tényére, de a megsértett jogszabályhely megjelölése téves, ezen okból a felülvizsgálati kérelem nem utasítható el. Mivel pedig a fentieknek tartalmilag megfeleltethető rendelkezés a Pp. 182. § (3) bekezdésében található, ezért a felülvizsgálat során e jogszabályhely megsértését kellett vizsgálni.

- [24] A felperesek új szakértő kirendelése iránti bizonyítási indítványa a szakvélemény ki nem küszöbölhető aggályossága esetén lett volna teljesíthető. A szakvélemény azonban aggálymentes volt. Az a felperes hivatkozásával szemben a bizonyított tényekkel nem volt ellentétes, és a helyességéhez egyéb okból sem fért kétség. A másodfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy a perben felmerült, a diagnosztikus és terápiás késedelemmel összefüggő szakkérdések megválaszolása a kirendelt szakértő és az általa igénybe vett szakkonzultáns szakterületéhez tartozott. Az elsőfokú bíróság a kirendeléskor helyesen, a kártérítési felelősség fennállása szempontjából lényeges valamennyi szakkérdésre kiterjedően határozta meg a szakértő feladatát. Az ennek megfelelően kiállított, hiánytalan és ellentmondásmentes szakvélemény előterjesztését követően a szakértő és a szakkonzultáns a felperesek észrevételei tekintetében előbb írásban, majd szóban a szükséges felvilágosítást megadták. A személyes meghallgatásuk során részletesen nyilatkoztak a felperesek által csatolt magánszakértői véleményre, cáfolva annak a szakvéleménnyel ellentétes megállapításait.
- [25] A szakértői bizonyítás eredményének értékelésekor azonban nem az utóbbiaknak, hanem annak volt döntő jelentősége, hogy a kompetencia hiányában kiállított magánszakértői véleményt figyelembe venni nem lehetett, s így az a perben felmerült szakkérdések tisztázására eleve nem volt alkalmas. Miként arra a másodfokú bíróság is helyesen utalt, a szakértő szakvéleménye csak azon szakterületen értékelhető, amelyben kompetenciával rendelkezik (BH 2020.161., BH 2016.126.). Ez az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 5. § (1) bekezdéséből és 45. § (4) bekezdés b) pontjából, az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet II. fejezetéből, az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) rendelkezéseiből is következik. Az R. 2. számú melléklete külön nevesíti a csecsemő- és gyermekgyógyászat, az igazságügyi orvostan és a sebészet szakterületeket. Ehhez képest – ahogyan a jogerős ítélet indokolása is tartalmazza – az utóbbi szakterületen jártas magánszakértő az előbbi két szakterülethez tartozó szakkérdésekben véleményt nem nyilváníthatott.
- [26] A másodfokú bíróság ezért a felperesek által állított eljárási szabálysértés nélkül hozta meg a jogerős ítéletét.
- [27] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 275. § (3) bekezdése

alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [28] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése szerint, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdésére tekintettel a felpereseket kötelezte az alperes részéről felmerült - a kifejtett jogi képviselési tevékenység arányában megállapított ügyvédi munkadíjból álló - felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [29] A felperesek teljes személyes költségmentessége miatt le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.
- [30] A felpereseket képviselő pártfogó ügyvéd díjának megállapításáról és kifizetéséről a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 62. §-a szerint a jogi segítségnyújtó szolgálat határoz az elsőfokú bíróság értesítését követően. Annak viseléséről a Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 87. § (2) bekezdése alapján - a Pp. 78. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével - rendelkezett.
- [31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [32] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. október 21.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző
HM